

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vztah nadací a nadačních fondů v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku

Zákon č. [89/2012 Sb.](#), občanský zákoník (dále jen „NOZ“) stejně tak jako zákon č. [227/1997 Sb.](#), o nadacích a nadačních fondech (dále jen „zákon o nadacích a nadačních fondech“) bipartici fundací zachovává, i nadále je tedy rozlišována nadace a nadační fond. Na rozdíl od dřívější právní úpravy však NOZ upravuje poměry nadačních fondů a nadací odděleně, čímž sleduje zpřehlednění dané problematiky. Vzájemný vztah právní úpravy nadačních fondů a nadací však již blíže neobjasňuje.

Nadační fond byl poprvé v českém právu zakotven zákonem o nadacích a nadačních fondech. Cílem tohoto zakotvení byla snaha vytvořit zvláštní právnickou osobu sloužící pro dosahování obecně prospěšných cílů, která by ovšem, na rozdíl od nadace, nemusela ke svému účelu sloužit trvale.

NOZ nadační fondy zachovává, přičemž právní úpravu nadačních fondů začleňuje do části I., hlavy II., dílu 3., oddílu 3. s názvem Fundace. Oproti právní úpravě nadací je však právní úprava nadačních fondů poměrně strohá, přičemž vzájemný vztah těchto dvou institutů a případné užití právní úpravy nadací pro nadační fondy tam, kde nadační fondy neobsahují svou vlastní právní úpravu, NOZ neřeší. Otázka vzájemného vztahu právní úpravy těchto dvou institutů přitom může být otázkou v praxi zcela zásadní.

Jak uvádí autorka Kateřina Ronovská, [1] v úvahu v tomto případě přichází jak využití subsidiarity, tak i analogie uvnitř nadačního sektoru: Jedním z hlavních principů, který na mnohých místech zdůrazňuje i důvodová zpráva k NOZ, je zásada autonomie vůle osob. V těch záležitostech, které by NOZ neupravoval, by se tak mělo přihlížet především k vůli zakladatele. I přes svou značnou strohost právní úprava nadačních fondů řeší základní otázky s touto oblastí související. Opomenout nelze ani skutečnost, že právní úprava nadací a nadačních fondů se vyskytuje v NOZ odděleně, což by nasvědčovalo úmyslu zákonodárce pojmout právní úpravu nadací a nadačních fondů jako právní úpravu samostatnou. Současná právní úprava nadačních fondů navíc postrádá jakékoliv ustanovení odkazující na případné subsidiární užití právní úpravy nadací na právní úpravu nadačních fondů tak, jak zákonodárce činí na jiných místech, například v zákoně č. [90/2012 Sb.](#), o obchodních společnostech a družstvech, kde v rámci právní úpravy komanditní společnosti odkazuje na právní úpravu veřejné obchodní společnosti. Ustanovení, které mělo použitelnost právní úpravy nadací na ostatní druhy fundací předpokládat, bylo z návrhu NOZ vypuštěno (i když je ovšem otázkou, zda toto vypuštění sledovalo za cíl vyloučení subsidiarity).

Lze shrnout, že vzájemný vztah nadací a nadačních fondů v NOZ je v současné době nejistý a připouštějící různé spekulace. Ačkoliv se domnívám, že indicie, na které jsem výše poukázovala, nasvědčují spíše tomu, že právní úprava nadačních fondů je právní úpravou sice stručnou, nicméně samostatnou, definitivní vyřešení této otázky přinese pravděpodobně až další vývoj této problematiky, a to příslušná výkladová stanoviska či soudní rozhodnutí.

Mgr. Lucie Luxová

[1] RONOVSÁ, Kateřina. Nadační fond po rekonstrukci soukromého práva. Subsidiarita, či analogie uvnitř nadačního práva?. Právní rozhledy [online]. 2013, 13 - 14, s. 494 [cit. 2014-09-23]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)